

Силабус з навчальної дисципліни «Українське книгознавство»

Кафедра журналістики

Загальна інформація про навчальну дисципліну:

назва «Українське книгознавство»,

форма навчання денна/заочна,

семестр 10,

кредитів (4 / 120 год.),

лекцій – 16 год., практичних – 14 год., індивідуальна робота – 4 год., самостійна робота – 86 год.

П.І.П. лектора: **Гринівський Т. С.**

П.І.П. викладача, який веде практичні/лабораторні/семінарські заняття: **Гринівський Т.С.**

Короткий опис навчальної дисципліни:

Мета: надати студентам знання про теоретико-методологічні, організаційні та історичні засади книгознавства, з'ясувати феномени книги, ознайомити студентів із системою та проблематикою українських книгознавчих досліджень.

Завдання: визначити етапи становлення українського книгознавства; виділити проблемні моменти українського книгознавства; опанувати методологію та методику книгознавства; вивчити нормативно-правову базу книжкової справи; охарактеризувати діяльність українських книгознавців; вивчити систему фахової періодики.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має набути таких компетентностей:

Знати: понятійно-категоріальний апарат книгознавства; об'єкт, предмет, структуру, багатоаспектність функцій, методологію книгознавства; напрямки сучасних книгознавчих досліджень; нормативно-правову сучасного книговидавництва; наукові дослідження із заявленої проблематики.

Вміти: оперувати емпіричними даними; володіти основними методами книгознавчих і бібліотечнознавчих досліджень; аналізувати фахову періодику; аналізувати історію та сучасний стан книгознавчої думки та книгознавчих досліджень; розрізняти правдиву та неправдиву інформацію щодо проблемних аспектів українського книговидавництва.

Перелік мінімуму знань, умінь, навичок, необхідних для подальшої практичної діяльності, що повинні отримати студенти в результаті вивчення дисципліни «Українське книгознавство»:

Вільне оперування книгознавчою термінологією, орієнтування в проблематиці сучасних книгознавчих досліджень, аналіз книгознавчих текстів, пошук та збір книгознавчої інформації, вміння розрізняти правдивість наведеної інформації.

Структура початкової дисципліни (теми занять)

Тиждень	Назва теми	к-ть год.	Теми СРС
1	Лекція 1: Книгознавство як наука Виникнення та еволюція терміна «книгознавство» Розвиток книгознавства у світі: загальна характеристика Витоки українського книгознавства Друге «народження» книгознавства і його підсумки	2	
2	Практичне заняття: Книгознавство як наука	2	Зародження українського книгознавства

3	Лекція 2: Основні напрямки сучасного українського книгознавства Проблема визначення початків українського друкарства Проблема періодизації української видавничої справи Проблеми сучасного розвитку української видавничої справи	2	
4	Практичне заняття: Основні напрямки сучасного українського книгознавства	2	Дискусійні аспекти початку українського книговидання
5	Лекція 3: Книга: сутність і значення Виникнення та еволюція поняття «книга» Сучасні тлумачення терміна «книга» Книга в епоху інформатизації суспільства	2	
6	Практичне заняття: Книга: сутність і значення	2	Українська книга в історичному аспекті. «Велесова книга». Давні рукописні видання.
7	Лекція 4: Типологія книги Типологія книги як книгознавча проблема Типологія книги і стандартизація видавничої термінології Сучасна українська система стандартизації	2	
8	Практичне заняття: Типологія книги	2	Державні стандарти у сучасному книговиданні
9	Лекція 5: Книжкова справа як система Об'єктивні передумови формування книжкової справи Формування книжкової справи як системи та визначення її структури Основні складові частини книжкової справи та їх взаємозв'язк	2	
10	Практичне заняття: Книжкова справа як система	2	Діяльність Українського інституту книги
11	Лекція 6: Визначні постаті в історії українського книгознавства та їх здобутки Іван Огієнко та його праці Книгознавці періоду Української революції 1917-1920 рр.	2	
12	Лекція 6: Визначні постаті в історії українського книгознавства та їх здобутки (продовження) Яким Запаско Орест Мацюк Сучасні українські книгознавці	2	
13	Практичне заняття: Визначні постаті в історії українського книгознавства та їх здобутки	2	Сучасні українські книгознавчі школи
14	Лекція 7: Українські книгознавчі часописи «Книгар» «Бібліологічні вісті» «Вісник Книжкової палати» Книгознавчі часописи незалежної України	2	

15	Практичне заняття: Українські книгознавчі часописи	2	Книгознавчі часописи як вид
----	---	---	-----------------------------

Рекомендована література:

Основна

1. Ісаєвич Я.Д. Українське книговидання: Витоки. Розвиток. Проблеми. – Львів: Інститут українознавства ім. І. Крип'якевича НАН України. 2002. 520 с.
2. Книгознавча школа Київського національного університету культури і мистецтв: антологія / уклад. В. М. Медведєва. – К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 676 с.
3. Низовий М. А. Вступ до книгознавства: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2009. 144 с.
4. Овчинников В. Історія книги : становлення сучасного книгодрукарського мистецтва. Навч. посіб. – Львів : Видавництво Української академії друкарства, 2010. 356 с.
5. Теремко В. І. Основні засади видавничого бізнесу : навч. посіб. – К. : Академвидав, 2009. 136 с.
6. Тимошик М. С. Видавничий бізнес: Погляд журналіста, видавця, вченого. – К.: Наша культура і наука, 2005. 238 с.
7. Тимошик М. С. Історія видавничої справи. – К.: Наша наука і культура, 2007. 498 с.
8. Швецова_Водка Г. М. Вступ до бібліографознавства: Навч. посіб. – К.: Кондор, 2004. 216 с.

Додаткова

1. Ісаєвич Я. Українське книгознавство : етапи розвитку // Вісн. Львів. ун-ту: Сер. Книгознавство, бібліотекознавство та інформаційні технології. – Львів, 2006. Вип.1. С. 7-19.
2. Ковальчук Г.І. Репресоване книгознавство (до 90-річчя Українського наукового інституту книгознавства) / Г.І Ковальчук // Вісн. Книжк. палати. 2012. №10. С. 30-33.
3. Ковальчук Г.І. Розвиток теорії книгознавства на сучасному етапі // Бібл. вісн. 2009. №5. С.44-53.
4. Ковальчук Г.І. Теорія книгознавства та історія книги на сторінках «Вісника Книжкової палати» // Вісн. Книжк. палати. 2011. №8. С. 7-10.
5. Кушнарєнко Н.М. Методичні засади книгознавчих, бібліотекознавчих і бібліографічних досліджень // Вісн. ХДАК. 2004. Вип. 15. С. 84-95.
6. Лебідь С. Розвиток книгознавства та дослідження книгознавчих аспектів видавничої справи в Україні: процеси та здобутки періоду Незалежності // Вісник Книжкової палати. 2003. № 11. С. 3–4.
7. Маркова В. Дискусійні проблеми сучасного книгознавства // Вісн. Книжк. палати. 2014. № 10. С. 38-41.
8. Тимошик М. С. Українське книгознавство в лещатах застарілих ідеологічних догм // Бібліотекознавство. Документознавство. Інформологія. – 2008. №1. С. 51-62.
9. Чорноморець Ю. Книгознавча періодика України в добу незалежності: становлення і розвиток / Ю. Чорноморець // Друкарство молоде : доп. 4-ї наук.-техн. конф. студ. і асп. «Друкарство молоде». – К. : НТУУ «Київський політехнічний інститут», 2004. С. 231-234.
10. Шатрова М. Б. Історіографія досліджень наукової спадщини вчених-книгознавців України другої половини ХІХ–початку ХХ ст. // Вісник ХДАК. Вип. 45. 2014. — [Електронний ресурс]. — Режим доступу : www.ic.ac.kharkov.ua/RIO/V45/07.pdf.
11. Швецова-Водка Г.М. Розвиток теорії книгознавства у другій половині ХХ століття – на початку ХХІ століття // Вісн. Книжк. Палати. 2013. №2. С. 28-31.

Форма контролю та оцінювання результатів навчання: Формами поточного контролю є усна чи письмова (тестування, реферат, доповіді, творча робота, контрольні-летучки) відповідь студента а також модульні контрольні роботи. Формою підсумкового контролю є іспит.

Розподіл балів, які отримують студенти:

Поточне тестування та самостійна робота							Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2			40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7		
8	8	7	7	10	10	10		